

Internet : vũ khí hành động của các nhà báo để chống chính quyền

Khoảng 50 người đã đứng hàng bà Vương Lữ Hồng để xin xét xử, ngoại ô Bắc Kinh, sáng thứ Sáu 12/8/2011.

RFI / Stéphane Lagarde

Nhật báo Le Monde sẽ ra chủ nhật ngày 14/8 và thứ hai 15/8 có bài nhân chứng về phiên xử bà Vương Lữ Hồng (Wang Lihong).

Theo tác giả, trong khi báo chí vẫn bị kiểm duyệt, thì Internet lại trở thành mặt công cộng hữu hiệu cho người dân và những nhà báo để chống chính quyền, trình bày quan điểm của mình.

Hàng chục người, đứng trang bị đèn thoi di động, máy chụp hình, đã đứng trước cổng tòa án để theo dõi phiên xử công khai nhà đấu tranh Văn Công Lương, 55 tuổi, bắt đầu ngày vào ngày 21/3 và bắt đầu từ « kêu gọi biểu tình ».

Bên ngoài phiên tòa, dẫu cái nóng oi bức và bị cấm đứng tại các công trường, những người đến ủng hộ bà lên đài cho các nhà báo nói chuyện ngoài những tài liệu và ấn phẩm nêu rõ sự bất công và áp bức. Bởi vì, bà Văn Công Lương đã chịu nhiều người biểu tình, vì sự giúp đỡ của bà đối với những người ký bản kiến nghị nghèo khổ khi lên Bắc Kinh.

Le Monde cho biết, trong một lần trở lại phòng họp, bà Văn Công Lương đã nhận mệnh lệnh vai trò của Internet, và cho rằng các nhà đấu tranh có thể « chiếm đoạt bằng các máy quay phim ».

Bà khẳng định « chúng tôi quay phim và đưa lên mạng những gì đang xảy ra. Điều này được Hiến pháp cho phép ».

Theo Le Monde, những phiên xử các nhà đấu tranh như trường hợp của Văn Công Lương là dịp cho các vệ tinh chụp ảnh, mà các trang mạng xã hội đóng góp vai trò quan trọng. Khi hành động, dẫu cái tên « cái nhìn công minh », thu hút giới trẻ, ngày càng hiểu rõ hơn về những sự đối trá của lối tuyên truyền.

Tác giả bài viết nhắc lại phiên xử ba công dân mạng tên Phúc Kiên năm 2010, bắt đầu án tù 1 đến 2 năm tù, vì đã cho truyền trên mạng Internet lời chống lại một nghị quyết con gái mình bị công an sát hại phóng hãm hiếp và sát hại. Vào thời điểm đó, tác động trên Internet thật là lớn.

Le Monde trích dẫn lời tuyên bố của bà Văn Công Lương « sẵn sàng chấp nhận trả giá » cho những gì bà đang làm. Bà nói « Chúng ta đang sống trong một giai đoạn mà các luật sư bị biến mất (...). Tuy nhiên, các hình ảnh chúng tôi đưa lên, cho thấy người dân không ưa thích bạo lực và công an sát hại người đòi hỏi thảo luận với người dân. Điều đó mang lại niềm hy vọng ».

Cùng với, Le Monde cho biết, trong khi chỉ tuyên bố bản án, những hình ảnh và thông điệp sẽ tiếp tục di chuyển đến các công dân có lòng tin trên các trang web Trung Quốc.

Cũng liên quan đến tài, nhật báo Le Monde chú ý đến sự trở về của Ng i V V , sau khi ra tù vào tháng sáu này.

L n đầu tiên, kể từ sau khi được trả tự do vào tháng 6 vừa qua, Ng i V V đã đánh dấu sự trở về của mình đáng kinh ngạc trên mạng. Bất chấp lo ngại phải giữ yên tĩnh, ông viết : « Nếu như các bên không lên tiếng báo về V ng L H ng và Nhi m Vân Phi (Ran Yunfei) – một nhà đầu tranh b b t và b t ng đ c tr t do ... - không như các bên không có khả năng báo về m i ý t ng công lý và chính tr c, mà các bên cũng không còn s tôn tr ng đ i v i chính b n thân mình ».

Cùng ngày hôm đó, nhật báo Global Times đã cho đăng « ph ng v n đ c bi t » đầu tiên của Ng i V V , dù rằng việc này bị chính quyền cấm. Le Monde nhận đ nh, một tin đ c bi t k qu c, đ ng nh là đ c u v n cho b m t c a chính quy n, h n là vi c u n n n i m t đ a tr l l m.

Dù rằng, ông Ng i V V công nhận là « l t đ chính quy n b ng m t cu c cách m ng tri t đ không phải là một ph ng th c t t đ gi i quy t m i v n đ t i Trung Qu c » và « đi u quan tr ng nh t là m t h th ng dân ch và có tính khoa h c », nhưng ông cũng khẳng đ nh rằng « s không bao giờ ng ng đ u tranh ch ng b t công ».

Nhìn sang Nh t B n, tuy rằng cuộc sống đang dần trở về bình thường sau thảm họa hạt nhân Fukushima. Nhưng ta có cảm giác rằng sự yên tĩnh đang thay đổi cho trạng thái khủng hoảng.

Tuy nhiên, theo thông tin viên nhật báo Le Monde, tại Tokyo, thì cảm giác này không giống như những câu chuyện mà ta nghe được trong các quán ăn, hay giữa những người bên v i nhau, hoặc giữa những người đến từ vùng thảm họa.

« Sau Fukushima, người Nh t bày tỏ sự giận dữ qua các ti m báo » là tựa đề một bài viết của tác giả Philippe Pons. Nhưng Nh t không còn tin tưởng vào chính quyền hay báo chí.

Theo tác giả, nếu muốn biết người Nhật bắt bình đẳng nào, thì chắc hẳn quá bận rộn vào các tìm sách, thì sẽ hiểu ngay nếu niềm đam mê của họ.

Tôi đó, các sách và những tạp chí sẽ ra để biết có liên quan đến chủ đề họ tham khảo : sự thông thạo, thao túng công luận, để được công chúng Nhật quan tâm đến.

Người Nhật muốn tìm hiểu tại sao lại có thảm họa này và muốn biết những hiểm nguy nào có thể giáng xuống đầu, và mong muốn có những thông tin chính xác về thực trạng của 54 lò phản ứng hạt nhân trên quốc gia này.

Nhieu đầu sách trước đây được bán rất ít, thậm chí còn không được biết đến, thì nay sẽ phát hành đã tăng vượt mức cách ngày trước. Điều hình là đầu sách « Sự dè dặt của năng lượng hạt nhân » của tác giả Hiroaki Koide, giáo sư Viện nghiên cứu hạt nhân thuộc trường Đại học Kyoto, trước đó được phát hành với khoảng vài ngàn bản, thì nay tăng vọt lên đến 250.000 bản, để đưa các sách được bán tại Nhật.

Một số đầu sách của các quan chức chính phủ, hay các cá nhân đang tham gia xây dựng lò hạt nhân cũng được nhiều người Nhật quan tâm tại.

Các sự kiện được của các tạp chí ghi nhận sẽ phát hành kịp lúc. Ngoài những bài báo về địa điểm và toàn bộ hệ thống xã hội, được giới Nhật cũng quan tâm đến những diễn biến trong tương lai, như bài viết của tác giả Masayoshi Son trên nguyệt san Sekai, thuộc phe trung lập.

Ông Masayoshi Son là chủ tịch tập đoàn Softbank, gia nhập một đội đầu tư mạo hiểm đầu tiên của Nhật, ông kêu gọi hình thành « một vành đai năng lượng mặt trời » trên đảo Honshu, đông bắc Nhật Bản, nơi bức sóng thần tàn phá.

Trên lĩnh vực khoa học, nhật báo Le Monde hôm nay quan tâm đến một công nghệ phát triển công nghệ tại Nhật.

Bài báo cho biết, theo nguyên tắc « không thu hút tài trợ kinh doanh », trung tâm chuyên nghiên cứu về công nghệ nano đang tìm cách sáng chế ra những sản phẩm và máy móc rất tiến bộ nhằm giảm thiểu các vấn đề bức xạ của xã hội ở Ấn Độ.

Một chiếc máy quét đất phi nhiều cửa đất, cho phép nông dân phân tích thành phần của đất để rồi sau đó, họ có thể tính toán liều lượng phân bón cần dùng, giúp nông dân giảm bớt chi phí đi vay để mua phân bón.

Một chiếc máy quét phát hiện những nguy cơ rò rỉ lo ngại về ô nhiễm, giá khoảng 3 đến 4€, cho phép các bệnh viện nông thôn có thể tự trang bị. Hay một chú chó rô-bốt có thể phát hiện ra những chất gây nổ siêu nhỏ trong vòng bán kính 1m ... Đó chính là những sản phẩm do trung tâm nghiên cứu công nghệ nano sáng chế ra.

Le Monde cho biết, trung tâm này trực thuộc hai viện Công nghệ Ấn Độ (IIT) tại Bombay. Với khu vực « Một cách nhìn khác, bạn có thể làm rung chuyển thế giới », IIT là một trong những trường đào tạo kỹ thuật uy tín nhất của Ấn Độ. Đây chính là nơi mà nhiều nhà nghiên cứu Ấn Độ đều thêm máu nhiệt huyết vào, kể cả đội ngũ những nhà nghiên cứu nào đang sống ở Mỹ và mong muốn hồi hương.

Ông Ramgopal Rao cho biết, phòng thí nghiệm của Trung tâm nghiên cứu công nghệ nano mở rộng hoạt động ra bên ngoài như vào « chương trình Ấn Độ cho những người sở hữu công nghệ nano ».

Theo đó, các nhà nghiên cứu hay sinh viên của những thành phố như không có điều kiện cần sẽ để làm nghiên cứu sẽ đến trung tâm này trong vài tháng để tham gia những dự án nào đó hay để được đào tạo về công nghệ nano. Nguyên tắc này đã thu hút sự chú ý của viện nghiên cứu không gian Ấn Độ hay các doanh nghiệp lớn.

Thậm chí, có một triết lý là « tiến thì vô hạn ngược, nhưng không thể nào tiêu diệt ». Khoảng 30 triệu người chia nhau khoảng 8 tỷ đô-la mỗi năm.

Một mặt, do các trường đại học đã bị bỏ rơi không chú trọng đến nghiên cứu, họ bị lệ thuộc

nhieu vào các chính quy định địa phương, và vì các lý do chính trị, họ chỉ tập trung chủ yếu vào đào tạo để cung cấp tài liệu cho sinh viên có họ có được việc làm.

Mặt khác, nghiên cứu khoa học hiện tại do Nhà nước tài trợ là chủ yếu và liên quan các nhà khoa học vẫn còn thấp hơn so với những người làm trong lĩnh vực tư nhân. Le Monde cho biết Đức có khoảng 150.000 nhà nghiên cứu, so với Pháp là 200.000 người.

Mức tiêu chuẩn của chính phủ Đức là nâng cao mức chi tiêu cho nghiên cứu khoa học và phát triển lên 2% so với GDP, thay cho mức 0,8% hiện nay.

Cuối cùng, Le Monde cho biết giữa 2000 - 2008, số liên quan các bài nghiên cứu khoa học được đăng đã tăng vọt lên 70%, chủ yếu trong lĩnh vực hóa học.